

REDACTIA

Arad, Deak Ferencz-utca nr. 20.

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an . . . . . 20 cor.
pe 1/2 an . . . . . 10 .
pe 1/4 an . . . . . 5 .
pe 1 lună . . . . . 2 .

N-rii de Duminecă pe an 4 coroane.

Pentru România și străinătate pe an 40 franco.

Manuscrise nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deak Ferencz-utca nr. 20.

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima dată 14 bani; a doua oară 12 bani; a treia oară 8 b. de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înalate în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502.

Scrisori nefranate nu se primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Catedrala din Sibiu.

Luni, la 5/18 August, s'a pus temelie bisericii mitropolitane din Sibiu. Har când va fi gata acest sfânt locaș, ca multe altele în oraș, vesti-va tuturor mărirea arhierului de ferocitate aducere aminte Andreiu Șaguna. Pentru-că mitropolitul Șaguna a fost cel care încă la anul 1857 a avut nu numai gândul, dar s'a spusat să strângă și bani într-o deservire planului.

Cuvânt cald părintesc îndreptat-a tuturor celor cari doreau întărirea bisericii drept măritoare a resăritului, să dea cât îi iese starea și-i lasă inima; și colindat-a, bătând la toate ușile unde nădăjduia ca prieteneste să fie primit, așa că în scurtă vreme sume mari a strâns și când din viață s'a stins, lăsat-a destul pentru ridicarea unei strălucite biserici.

Că totuși abea la treizeci de ani după moartea lui se zidește, e semn că după marele Șaguna au urmat mitropoliți slabi.

Intr'adevăr, cine nu știe că după Șaguna se alesese un Sârb, Ivacicovici, care abea îngăna românește. Așa eram, se vede, de slabi la suflet ori săraci în oameni, în cât atât la Arad, pe scaunul episcopesc, cât și la Sibiu, în scaunul mitropolitan, ajunsese un străin de sângele nostru, care ne-a și părăsit, îndată ce Sârbii l'au ales domn mai mare: patriarh la Carloviți!

Cine nu știe apoi câtă ceartă și amărăciune n'a fost cu mitropolitul Miron, care pusese pedeci ori că era prea greoiu pentru a pune la cale clădirea bisericii mitropolitane?!

Scurt: a fost, și în această privință, ca în alte multe, norocos mitropolitul Mețianu. I-s'a dat adevăratul prilej să hotărască asupra planului de clădire și să pună temelie la marea biserică mitropolitană a Românilor drept-credincioși din Țeara-Ungurească.

E tot atât de adevărat însă, că n'am fost norocoși noi, cei cari am fi dorit o catedrală nu numai cu multe cheltuieli, dar și ridicată la loc potrivit...

Căci a fost gând nefericit a se ridica această sfântă casă dumnezească pe locul unde se clădește.

De ce, Dumnezeu știe, arhitect și om cu gust nu i-a putut da însă înaltpreasfințitului Sale Mitropolitului statul să ridice catedrala peste drum de reședință, așa ca din fereastră să vadă în oor, în mijlocul unor case clădite alandala! Când intri adică în strada Măcelarilor dinspre primărie, vezi o mare spărtură: locul caselor dărimate ale arhiepiscopului, case cari aduceau venit... Intrând în stradă dinspre parcul orașului, chiar când va fi gata biserica, vei vedea vârful turnului. Incolo clădirea întreagă este ca și ascunsă între case, așa că de nicăieri nu-i perspective, de nicăieri n'o poți vedea întreagă... Până și oameni foarte supuși mitropolitului, ca pro-

fesorul Vlaicu din Brașov, au spus în Sinod că nu e bine așa; ear cu di P. Cosma a fost adevărată luptă, pentru-ca să se voteze ridicarea bisericii pe locul acesta strimt, ceea-ce este un păcat cu atât mai de neiertat, cu cât, mulțumită purtării de grijă alui Șaguna, arhiepiscopul are locuri virane în cele mai frumoase părți ale orașului!

Se pute clădi foarte bine pe unul dintre aceste locuri, pe cari de altfel cresc numai bălării, nu aduc deci nici un venit, ear nu să se dărime case scumpe în mijlocul orașului.

Ei, dar I. P. S. Sale așa i-a plăcut: să audă corul și din fereastra locuinții sale. Ni-a întors la vremurile când n'aveam dreptul să zidim biserici cu turn și cu clopotele și la uliță!...

Pentru-că deși s'au dărmat case în preț mare, nu s'a putut face destulă lărgime ci biserica va fi ca ascunsă...

Rid străinii d'atâta prostie românească și omul cu gust și judecată se întreabă: cum de s'a și gasit meșter care să ducă la îndeplinire o asemenea batjocorire a artei arhitectonice?

Ce-i pasă însă arhitectului Ungur care clădește? Bani să iasă, în colo fie tot numai cotețe în jurul bisericii, cum de fapt sunt în jurul locului unde s'a pus temelie, cotețe și încă ceva în cât pe vreme mai umedă va trebui să țibatista la nas... Ori dacă va fi vorba de a cumpăra locuri, pentru a mai dărma, se va plăti scump, ca la farmacie, niște hodorogae de case... Un avocat român, vecin cu viitoarea catedrală, de fapt cere chiar acum îndoi de cât e vrednic locul pe care arhiepiscopul la urma urmelor va trebui să l cumpere, că altfel se va auzi în altar cocoșul din cotețul avocatului...

Iși poate închipui ori și cine cât vor cere vecinii străini d'alături, cari știu că în cele din urmă le va veni rîndul și lor, căci obștea română nu va pute suferi o catedrală fără de nici o grădiniță în jur!

Se vor fi dărmat astfel case în preț de vre-o sută mit pentru-ca pe acest loc strimt să se ridice o biserică ce foarte bine se putea clădi pe locuri largi și frumoase.

E de mirat de altfel, ca pentru caprițul de a vedea dela fereastra locuinții în biserică, I. P. S. Sa Mitropolitul Mețianu, bărbat cu multă atragere pentru cele materiale, să jertfiască atâta sumedenie de bani!... Adevărat, că plătește biserica, dar totuși păcat d'atâta risipă, fără ca în schimb să avem o catedrală după toate cerințele...

Temelia s'a pus însă și nimic nu mai e de ajutorat.

Fie numele lui Șaguna în veșt binecuvântat, căci dacă Românii vor avea în Sibiu - Cetate catedrală, și aceasta Lui vor avea să-i mulțumească.

Russu Șirlianu.

Pactul. În cercuri politice oamenii își dau seama și de acea posibilitate, că încheierea pactului în acest an nu va fi îndeplinită, fiind de tot mare divergența mai ales cu privire la tarifele vamale. Se vede că cele două guverne pân'atunci nu se vor putea deplin înțelege, până-când nu se va cristaliza de tot soartea proiectului german cu privire la tarifele vamale.

Clerul și poporul — pentru noul ales al său.

Primim din Tincea o telegramă, care e o dovadă frumoasă a iubirii și alipirii credincioșilor noștri români față de noul alesul episcop Vasile Mangra.

Tincea, la 21/VIII 1902.

Preoții și învățătorii tractului Tincea întrunși în conferință, resping cu indignare atacurile îndreptate contra Magnificenței Sale Vasile Mangra; totodată și pe această cale își exprimă neclintita aderință față de iubitul ales al diecesei.

Conferința.

Vasile Mangra.

Pentru noi, cari îl cunoaștem și iubim, Vasile Mangra este un steag. Ne strângem în jurul lui cu toată căldura sufletului nostru.

Pentru cei, căror li-s'a pus în cale, Vasile Mangra este fîntă asupra căreia descarcă săgeți veninoase și nu e ticăloșie ce poate născoci sufletul lor înrîntărit pe care să n'o săvîrșească pentru a-l supăra și huli...

Not îl avem drag pentru patriotismul său luminat, pentru inima sa bună de prieten, pentru dragostea ce o are față de neamul și biserica sa...

Dușmanii l'ar sorbi într'o lingură de apă, pentru-că nu i a lăsat să-și facă mendrele pe socoteala oropsitului popor.

Eată de ce și acum, că l-am ales episcop, ba mai ales acum, năpustitu-s'au împotriva-i cu o înverșunare de selbatic și cu o nerușinare fără seamăn.

Chiar în zilele acestea un prăpădit din Oradia, de naștere român, botezat în legea greco-catolică și trecut apoi la calvin, a scos de sub tipar o cărticică în care a strâns la un loc toate ocările și suferințele ce s'au tipărit în spurcata foaie din Timișoara, scrisă românește spre batjocura neamului nostru.

Se înțelege, că noi nu cu acel prăpădit de om vom sta de vorbă. Știm noi bine, că nu în mintea lui s'a născut gândul să lupte și el, vezi Doamne, împotriva alesului Diecesei Aradului, ci alții îi stau la spate, alții l-au îndemnat să scrie și să tipărească, alții au dat cheltuiala și fără indoială, acești alții l-au plătit bine să mai adauge și el la ticăloșiile și murdăriile ce au săvîrșit în tot cuprinsul luptelor pentru scaunul episcopesc...

Episcopul Mețianu adusese adică din fundul Ardealului, dela Râșnov, pe fiul său iubii Augustin Hamsea anume să-l facă episcop și peste douăzeci de ani așa l'a ținut în jurul său: să-i urmeze în scaunul episcopesc. Și pentru acest scop înlăturat-a din cale pe toți

cei vrednici, și un pătrar de veac călugăr de rînd l'a ținut pe Vasile Mangra și luptă nemiapomenită a dus pentru-ca nu Iosif Goldiș ci Hamsea să fie ales.

Poporul a hotărît însă altfel.

Ei bine, vocea asta a poporului nu poate s-o suferă Augustin Hamsea și ortacii săi, și eată de ce un prăpădit și jumătate e pas să scrie spurcăciuni despre alesul iubii al poporului din Diecesa Aradului...

Preoții și învățătorii din protopopiatul Tincei au dat însă, cum arătăm mai sus, răspuns bărbătesc atacurilor nedemne. E rîndul și a celorlalte protopopiate să facă astfel. Nu mai e vorba aci de a sprigini un om, căci Mangra prin nici o foaie nu poate fi micșorat, el stă mai presus de spuma de vorbă a ticăloșilor, — ci vorba e să ne apărăm sfintele așezăminte bisericesti.

Minciuna dată de gol.

Am arătat, în săptămâna trecută, cum „Aradi Közlöny”, foaie în care reșuță Beleg Iános, a publicat o dorință a sa drept fapt împlinit, spunând, că deja cu 2-3 săptămîni înainte de aceea, șeful ministrilor a hotărît să nu propună la locul preamărit întărirea de episcop a vicarului V. Mangra.

Ieri o altă foaie din Arad, care iese după sărbători, cu știri „proaspete”, a adus știrea, că Mitropolia dela Sibiu a și fost înștiințată despre neîntârrire și stăpînirea din Budapesta a și invitat pe mitropolit să facă altă alegere, deoarece se M. Sa nu ar fi dorind de episcop pe V. Mangra.

Azi vine însă chiar un ziar maghiar, „Arad és Vidéke” și desminte știrea răspândită că guvernul s'ar fi hotărît împotriva întăririi. Și face aceasta pe temelul unor știri luate chiar dela secretarul de stat Zsinszky.

PUNEREA PETRII FUNDAMENTALE LA CATEDRALA DIN SIBIU.

Sibiu, 18 August n.

Favorizat de timp frumos, memorabilul act al punerii petrii fundamentale a decurs cu deosebită solemnitate.

Încă de dimineață s'a oficiat sf. liturgie în biserica parohiei Sibiului suburbial josefin prin Excelența Sa Înaltpreasfințitul domn arhiepiscop și mitropolit Ioan Mețianu, avînd ca asistenți pe P. C. Sa protosincelul Dr. Eusebiu R. Roșca, pe protopresbiterii Ioan Papiu și Matei Voilean, apoi pe archidiaconul Dr. Miron E. Cristea și pe diaconul Demetriu Câmpăan. În decursul liturgiei au fost hirotoniți: Iuliu Lazarescu intru presbiter și Aurel Popa intru diacon, ambii din Diecesa Aradului. Biserica a fost îndesată de public, din loc și din afară. Erau prezenți protopresbiterii Dr. Stroia din Seliște, Medean din Sebeș, Cădea, Avrig, Sava Popoviciu, din Sadu, numeroși preoți, mulți domni și doamne din România. Cântările le-a executat părintele Cunțan cu mai mulți actuali și foști elevi ai Seminarului din Sibiu, și cunoscutul cântăreț părintele Isaia Popa, paroh în Ocna.

După terminarea serviciului de acolo, la 9³/₄, când spațiosul loc (cuprins până acum de șapte case cu

curțile lor și de biserica parohiei din cetate) destinat pentru ridicarea catedralei era formal înțesat de public, — a sosit la fața locului procesiunea preoților. În frunte veniau numeroși preoți fără odăjdii (cei cari nu aveau să officieze la serviciul sfințirii apei), apoi cântăreții (prof. D. Cunțan, preotul Isaia Popa, clericul abs. I. Silaghi și alții). După aceștia urmau preoții în odăjdii, doi câte doi, anume: arhidiaconul-monah și asesor Dr. Miron E. Cristea cu diaconul D. Câmpean, protopresbiterul Seliștei, Dr. Ioan Stroia cu protopresbiterul Sebeșului Sergiu Medean, protopresbiterul fost al Mercurei Ioan Droc cu protopresbiterul Avrighului Ioan Cădea, protopresbiterii asesorii consistoriali Nicolau Ivan și Mateiu Voilean, protosinodalul director seminariului Dr. Eusebiu R. Roșca cu protopresbiterul Sibiului Ioan Papiu, apoi sub baldachin purtat de domni Dr. Liviu Leményi, Dr. Vasilie Bologa, Dr. Nicolae Vecerde și Dr. Ilie Beu, în strălucite odăjdii urma Inaltpreasfinția Sa arhiepiscopul și mitropolit al nostru Ioan.

S'a început serviciul divin „sfințirea apei cea mare”, în cursul căruia Inaltpreasfinția Sa a rostit o vorbire frumoasă, și după cetire a așezat actul comemorativ în peatra fundamentală, pe care apoi, ajutat de preoții slujitori, a scorbit-o în groapa săpată la locul preste care va sta altarul catedralei și așezând-o acolo a lovit-o de trei ori cu ciocanul. După terminarea ceremonialului I. P. Sa a stropit cu apă sfințită mulțimea de popor.

Pe peatră să eternizează următoarele litere comemorative:

In numele Preasfintei Treimi, al Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duch, — sub domnirea prealnalțatului împărat și rege

Francise Iosif I.

fiind arhiepiscop și mitropolit al Românilor ortodoxi din Ungaria și Transilvania Inaltpreasfințitul Domn

Ioan Mețianu,

așezatu-s'a și sfințitu-s'a prin smeritul subscris arhiepiscop și metropolit, — asistat de clerul superior și în prezența unui distins public mirean și a numerosului popor — peatra fundamentală dela biserica catedrală a arhiepiscopiei ortodoxe-române din Transilvania cu chramul

Sfintei Trăimii,

ca pe aceasta peatră, — numită și peatra din capul unghiului, cu care s'a asemănat Christos prin proroci (Ps. 117 v. 21—22) și Evangeliști (Mateiu c. 21 v. 42) — să rămână pe vecie zidit și neclătit locașul Măririi Domnului. Și precum peatra fundamentală, sau din capul unghiului, ține împreună pereții edificiului și dă acestuia taria, ca să nu se surpe, întocmai așa Sionul cel nou român și ortodox să înfrumusească sub scutul său pe fiul poporului român, să aproprie pe frate de frate și să-l întărească cu virtuțile creștinești ale credinței, dragostei și speranței, spre binele lor vremelnic și fericirea eternă și spre mărirea neamului celui Prealnalțat.

Dovadă despre mulțimea publicului e faptul, că după stropirea petrii cu apă sfințită urmând a se face procesiune în jurul locului pe care va sta catedrala, spre a fi și acela stropit, aceasta nu s'a putut face, din cauză că ar fi fost peste putință să străbată prin masa compactă a publicului: fruntași ai inteligenței române din Sibiu: P. Cosma, Dr. A. Marienescu, Dr. I. Rațiu, P. Pipoș, A. Oniș, și alți mulți, damele și domnișoarele toate,

foarte mulți oaspeți din România cu familiile, veniți anume la această festivitate, preoți din provincie (între cari și venerabilul Sava Popovici, protopresbiter militar, acum în pensiu și retras la comuna sa natală Sadu), înveștători și popor din Sibiu și împrejurime, etc. — cum și faptul, că deși numai o parte disparentă a publicului a răsunat să ajungă a fi stropit cu apă sfințită, totuși aproape trei pătrăți de oră Inaltpreasfinția Sa n'a făcut alta, decât stropia și ținea dreapta spre sărutare. Obosit deja de mai înainte, de căldura zilei, de grelele odăjdii și de rostirea predicii și cetirea lungului act comemorativ (ceea-ce chiar și pe un tânăr l'ar fi obosit), Inaltpreasfinția Sa în fine a încheiat stropirea, și în ordinea în care venise cu procesiunea, s'a reintors la rezidența, însoțit de o parte de public.

Un episod semnificativ în decursul ceremonialului au fost aclamațiunile de „trăiască!” la adresa M. Sale, când Inaltpreasfinția Sa dând cetire actului comemorativ ajunsese la pasagiul în care se eternizează pe vecie, că pentru zidirea catedralei M. Sa încă la începutul colectei, pe timpul marelui arhiepiscop Andreiu Șaguna a dat 1000 de galbeni.

Asemenea și aclamațiunile de „trăiască” la adresa Inaltpreasfințitului Sale, când și-a terminat predica.

Și astfel, cu ajutorul lui Dumnezeu, ideea născută înainte cu patru-zeci și cinci de ani, a apucat astăzi pe calea sigură a realizării.

De mâne încolo neobositele mâini ale zidarilor vor lucra cu neîntrerupere, pentru-ca o monumentală zidire, o catedrală așa cum o contemplase Marele nostru Andreiu în luminata sa minte, să fie ridicată acolo unde piatra fundamentală a fost așezată astăzi, o zidire care să vestească generațiunilor viitoare dragostea și alipirea poporului gr. ort. român față de biserica sa națională, care scut și apărare i-a oferit totdeauna în vremuri de primejdie și de grea furtună.

În aceste momente solemne deci, când suntem atât de aproape de a ne vedea visul realizat și dorința împlinită, datori suntem să ne aducem aminte de toți aceia, cari cu fapta și cu cuvântul, într'un chip sau într'altul, mână de ajutoriu au dat la realizarea frumosului și mărețului plan, și se cerem dela Atotputernicul, ca pe cei trecuți dela noi să-i odihnească în sinurile dreptilor, pentru-ca de acolo să se bucure cu noi împreună de frumosele roade ale muncii lor săvârșite pe acest pământ spre binele de obște, ear' celor în viață să le dea bucuria de a putea afla dorita mângâiere sufletească la altariul noului Sion, în curând ridicat.

De sine înțeles apoi, că gândul ne sboară în aceste momente sărbătorești și la Majestatea Sa preabunul nostru Domnitor, care astăzi împlineste etatea de 72 ani, și în cursul glorioasei sale domnii atâta bunăvoință a arătat totdeauna față de biserica noastră și față de credinciosul popor român, în cât credem, că mai potrivită încheiere nu putem da acestui raport, de cât strigând Majestatei Sale, celui mai mare și primului contribuitor la fondul catedralei noastre un întreit:

Să trăiască! („T. R.”)

Boala de vite în Arad.

Boala epidemică de gură și unghii, ce amenință cu ruinare economică multe părți ale câmpiei, deși în măsura mai mică, s'a ivit și în Arad,

precum e răspândită în jur, cum se vestește, afară de casurile constatate în Arad, s'a ivit și în Micalaca. În înțelesul legii, din partea autorităților s'a raportat cazul la ministrul de agromonie, care telegrafice a ordonat să se iee măsurile cele mai stricte de apărare spre a împedea plaga amenințătoare.

Va fi în interesul publicului nostru să ia la cunoștință, că prin căpitana-tul orașenesc referitor la teritoriul Aradului s'a dat ordinul de următorul cuprins:

E strict oprit pășunăritul vitelor coraute, a oilor, caprelor și porcilor, e oprit cărașitul cu vite cornute și afară de ciurda separată și stabilă din câmp s'a ordonat îngrăduirea tuturor animalelor amintite de pe teritoriul Aradului. Măcelarii, neguțătorii de vite nu pot intra în grajduri.

E oprit a mâna la oraș s'au din oraș animale de cele amintite; numai acele pot intra (pe cât arătate de păzitorii designați), cari sunt destinate direct pentru tăiat. Pas de vânzare e oprit a se da, sunt oprite tirgurile de săptămână și cele de țeară, sunt designați paznicii pentru controlare și sunt avizate toate comunele din jur.

Lapte dela animalul cu boala amentită e interzis a aduce la vânzare și a-l folosi; numai acel lapte poate vinde, unde e dovedit prin atestat dela medic de vite, că e dela animal sănătos. Laptele adus din comune străine, unde nu este boală, se poate vinde cu atestat dela antistia comunală despre originea laptelui.

Toate aceste măsuri, deși sunt de tot grele atât pentru locuitorii Aradului așază la importul satelor vecine, cât și pentru aceste sate avizate la căștigul lor, — sunt strict a se observa, fiind necesare spre a opri groasnică boala, ce amenință cu deplină ruinare economică, mistuindu-ne cel mai scump material de economie: vitele, ajutorul și hrana noastră.

NOUL CABINET ENGLEZ.

Joiă trecută membrii vechiului cabinet și membrii cabinetului definitiv constituit, s'au reunit înainte Regelui Eduard al VII-lea, la palatul din Buckingham, și printr'o ședință de consiliu privat, noul guvern fu inaugurat.

Origina acestei remanieri este, precum se știe, retragerea lui sir Michael Hicks-Beach. Fostul ministru de finanțe reintră în rang cu satisfacția de a fi apărut bugetul contra ceea-ce el considera ca fantasi primedjioase: extinderea indefinită a cheltuielilor imperiului; stabilirea unui regim protecționist. El este înlocuit în cabinet prin dl Ritchie, fostul ministru de interne. Dl Ritchie este considerat ca unul din membrii cei mai progresiști ai cabinetului.

La interne, dl Ritchie este înlocuit prin dl Akers-Douglas, care era ministru al lucrărilor publice. Dl Akers-Douglas succede lordul Windsor; cu toate că devenit ministru, lordul Windsor nu este admis în cabinet, adică în această fracțiune a ministerului, care, singură, deliberează în consiliu și, singură, exercită puterea reală.

Lordul Devonshire, care exercita cele mai obositoare funcțiuni de „lord președinte al consiliului” și acele de ministru al cultelor, este de acum înainte suprimat. La ministerul poștelor și telegrafelor, dl Austen Chamberlain înlocuește pe lordul Londonderry și intră în cabinet, odată cu dl George Wyndham, deja ministru al Irlandei.

Noul cabinet englez se găsește astfel compus din 18 membri, pe când cel vechiu se compunea din 21.

În momentul de față, două influențe principale își împart officile guvernului. Influența dlui Balfour și aceea a dlui Chamberlain. Recenta remaniere a ministrului dă taberei Chamberlain, pe dl Austen Chamberlain, fiul ministrului de colonii, și taberei Balfour, pe dl George Wyndham, ministrul Irlandei.

În cele-lalte numiri, un asemenea echilibru pare a fi fost păstrat între cele două fracțiuni a guvernului și a majorității. Prin urmare nu va fi o mare schimbare în direcția afacerilor.

Intrevederea dela Reval.

Știrile cari socesc zilnic dela Reval, ne aduc descrierea întrevederii celor două împărați. Cu mare cordialitate ambii monarhi s'au întâlnit și au convorbit. Ospitalitatea curții imperiale ruse s'a manifestat iarăși într'un mod strălucit, și trebuie să spunem că între Germanii și Ruși s'a cimentat un spirit de prietenie care s'a întins și peste toți aceia cari au asistat la această întrevedere.

Spectacolul militar, pe care Rușii l-au oferit împăratului german, era sub toate privințele interesant. Împăratul l-a urmărit cu atenție și cu deamănuntul. Pe de altă parte, nu mai puțin bună impresie a făcut asupra Rușilor, flota și echipagiile germane.

Pentru moment, nu există nici o chestiune politică pendinte între Germania și Rusia. Prin urmare, nici n'a fost vorba de așa ceva în cursul întrevederii celor două împărați, dar în tot cazul, convorbirile ambilor monarhi, precum și ale ministrilor prezenți la Reval, au o influență favorabilă asupra stării generale, căci exprima voința ca puterea ambelor state pacinic al lucrurilor. Același acord prietenesc, exprimat în timpul vizitei Regelui Italiei la Petersburg, se asigură din nou, și în privința politicii generale, are acum o mare valoare faptul că prin existența Triplei sau a Dublei alianțe, nu se pune vre-o piedică la relațiile prietenești cu ale state.

Atitudinea presei ruse, — și există ziare rusești nu tot-d'a-una simpatice dispuse pentru Germania — a fost în cursul întrevederii împăraților, sub toate punctele de vedere, amicală. În comentariile lor, nu se mai citea printre rindurii aluși, că Germania, cu toate complementele ei, ascunde o politică dăunătoare intereselor Rusiei. Din contră, se recunosc pașnicile intențiuni ale Germaniei și se exprimă dorința ca ambele state să concluzeze și politicește și economicște într'o sinceră înțelegere, spre binele ambelor țări și al păcii europene. În multe părți, din surse rusești, s'a arătat nevoia ca, la o eventuală nouă regulare a relațiilor economice, tratativele să fie conduse cu un spirit reciproc de bună dispoziție. Această dorință este împărtășită și de Germania. Intrevederea împăraților s'a făcut într'o epocă în care totul stă bine, astfel că, pe când pe de o parte constituie o întărire a acordului celor două state, pe de altă parte nu procură nici un motiv la temeri, presupunerii și neînțelegeri.

Prin urmare, din toate punctele de vedere, întrevederea împăraților Wilhelm și Nicolae la Reval, va avea rezultate favorabile, atât pentru politica internă și externă a ambele State, cât și pentru liniștea și păstrarea statului-quo în întreaga Europă.

LUI EMINESCU.

Eminescule, nu crede
Măgulirile lumești,
Idolatrii tui le ar perde;
Noroc că etern trăiești.
Eminența Ta acuma
Se recunoaște, când n'o simți!
Ce vrei; Toți suntem ca spuma!
Uită-ne! Dormi între sfinți!

E. Baican.

„Sărbătorile băbești“.

Nu-i popor pe lume care să aibă afară de sărbătorile bisericesti atâta sodom de alte sărbători și de „zile cu primejdie“ ca țeranul nostru. Mai bine de jumătate de an îl trece el cu sărbătorile „apucate de bătrâni“ și cam un sfert din sărăcia noastră se trage din sărbătorile aceste. Cui nu i-s-a întemplat vre-odată să treacă prin vre-un sat de-al nostru și se vadă, cum stau oamenii grămezi pe la porți și prin țarină nici urmă de om, măcar că nu era nici o sărbătoare? Te umple ciuda și te miri, că cei cu dănșii, de se odihnesc așa de geaba și în țarină se scutură holda ori fânul li uscat ca pusderia și pe cer se gătește de ploie?

Dar' face păcat cel, căruia nu-i vine la socoteală, că oamenii cinstesc zilele sfinților cu primejdie și vreau ca să se lucre în zilele lor? Nu știu, ci că Cozma, Damian, Marina, Foca, Pintelei Căldător și Ștefan cu Fumu le zile mai gugupește și mai cu primejdie decât sf. Ilie și alte sărbători de cele cu cruce roșie?

Nu l'a pus păcatul pe George al lui Andreiu să lucre în ziua de Foca și nu i-a ars peste noapte toată gospodăria? Vai de mine, dar' mai bine facă-se tot fânul gunoi acolo pe ogor, decât să pun în el furca ori grebla în ziua de Foca.

Da ce-o pățit, Dumnezeu să-l ierte, Costan al Vadani cu căratul lui în Marina? N'o picat în furcă din carul încărcat și nu și-o dat sufletul?

Cam așa îți spun oamenii dela sat, dacă li întreb de ce stau de geaba în zile, când ciapă maseaua de lucru și când li îndemni la lucru. — Tare greșesc ei, că în sărbătorile aceste și prăpădesc cele mai scumpe zile de lucru.

Oare nu știe biserica cu Vlădicii ei că-i sărbătoare ori nu? Oare n'ar ține ea slujbă în zilele aceste dacă ar fi ele sărbători?

Dar' omul nostru așa-i ce-o apucat din bătrâni, nu lasă, măcar spuie toată lumea că-i rău. Babele-s la dînșii mai în seamă, decât bisericile cu toți preoții lor.

Și acum să le spunem noi oamenilor dela sate, de ce-o făcut moșii noștri atât amar de sfinți și de zile cu primejdie. În vremea veche a fost, după-cum știm cu toții, boerescul. Toate zilele de lucru mai că avea să lucre bietul țeran pe moșia boierului. Gândiți-vă D-voastră singuri, cum ar fi voit să se scape ei pe lucru, că mă rog, cui nu-i greu și urit a lucra pentru altul de geaba? Acum ce se facă ei să se mai

scuture de cea muncă. Hai, au început a face la „sărbători“, și-o făcut la sărbători ci babele au cântat la primejdi și le-au tot pus în căra sfinților. Când se întempla, de-l trăsna pe cineva, ori să aprindea la cineva vr-e'un stog ori și-a rupt vre-un bou cornul — sărbătoarea era gata și încă de tot primejdioasă. Așa și-a luat începutul Foca, Trifu, Simion Stălpnicul, Cozma, Ștefan cu Fumu și toată sumedenia de sfinți, pe cari noi n'am mai trebui să-i ținem în ziua de azi, căci slavă D-lui de boieresc am scăpat. Și după-ce s'a spălat boierescul, oamenii au ținut mai departe sărbătorile aceste, pentru-că s'a fost deprins cu dănsele. Și de ce să nu le ție, că doară trebuie să se mai hodinească omul și Dămniele și sărbătorile sfințite de biserică sunt prea rari! Cu altă vorbă sfântă lene și la mulți și necuminția fac, de nu ne putem desbăra de atâta sărbătoare cu „primejdie“.

Dar' dragilor mei acum s'a trecut boerescul și cu vremea veche, când aveau oamenii pământ, de nu știau ce să facă cu dănșul și când în grajd se învîrtea câte șase boi cât malurile.

Traiu-i greu și muncă trebuie, dacă voești să te mai și-i în rind cu lumea și să nu umbli cu coatele goale. De aceea trebuie să cruțăm cu vremea. O zi de lucru din vremea de azi face cât o săptămână dela cei bătrâni.

De câte-ori se întemplă, că o zi ca Foca ori Marina stătută de geaba îți aduce sărăcia întreagă pe cap. De câte-ori se întemplă că bădica Ion ori George are în țarină polog uscat ori snopi de învîlit — dar' pentru-că o apucat din „bătrâni“ că în Foca și Marina și în câte alte zile, nu se lucră, nu lucră nici el și se pornesc ploii și vin vânturi și-i incolțește pânea pe ogor și fânul i-se face gunoiu

Bine ar fi, ca să începem a rumpe odată cu povestile din bătrâni și să ne ținem de lumea de acum, că într'insa trăim doară.

Să ne rugăm lui Dumnezeu să ne ierte, și la lucru în toate sărbătorile ce nu-s ținute de biserică și în care nu-s slujbe, căci biserica știe mai bine ce-i sărbătoare și ce nu!

Așadară să nu mai stee om pe pânțee în zile, în cari scapără maseaua de lucru, că păcătuim înaintea lui Dumnezeu pentru-că lenevim; și păcătuim și înaintea oamenilor, pentru-că perdem vremea în vînt.

D. P.

Din Valea-Ampoiului.

— Iulie 1902.

Onorabilă Redacțiune!

Binevoii Vă rog a da loc în prețuita „Trib. Pop.“ și unor vești de pe la noi, căci și așa rar vi-se comunică știri de pe aici; chiar și despre vestita alegere după deputat din toamna trecută, când Românașii care de care se întreceau în corteșire unii pentru Werner cel-ce infamii vorbise în Dietă despre Români, alții pentru Reiner jidanul, și când puteai vedea pe un protopop român mergând a fală sub steagul bațjcoritorului Românilor — foarte puțin a străbătut în publicitate. Vestile însă ce voese a vi-le comunica, durere nu sunt de a ne imbucura, nici ne servesc spre laudă, ci din contră.

E vorba astăzi când în mod înspăimântător și pe tot locul se constată decădînță morală la poporul nostru, trebuie fără aminare să căutăm mod și mijloace a paraliza influințele demoralizatoare cu toată țaria, dacă nu vom ca poporul prin demoralizare totală să cadă în peire, căci istoria însăși ne dovedește cu nenumărate exemple cum popoarele apucate pe calea demoralizării mai curând ori mai târziu a perit, s'a nimicit. Se luăm singur numai pe poporul român, care din mărirea și gloria ce odinioara stăpânea aproape întreaga lume, după ce s'a demoralizat, s'a minicit totul, a fost șters de pe fața pământului.

Și aceasta sarcină de a pune obstacole în calea demoralizării, respective de a întoarce poporul ajuns deja pe căile prăpăstioase ale demoralizării, cade în prima linie asupra conducătorilor naturali ai poporului, — asupra preoților și învățătorilor, precum și asupra celeilalte inteligențe, dar mai ales asupra celor dintâi, cărora și altcum această li-e misiunea, spre acest scop li-e și întemeiată instituția în societatea omenească la toate popoarele. Ca atari înainte de toate sunt datori ei însăși a premerge de exemple bune înaintea turmei cuvântătoare, căci zis le este de Christos întemeietorul moralității pe pământ: „Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, că văzând faptele voastre cele bune, se preamărească pe tatăl vostru care este în ceruri!! La voi însă — cu mare regret trebuie să constat tocmai acești servi ai Domnului, tocmai acești propagatori oficioși ai moralității, prin viața lor socială și purtarea înaintea poporului numai moralitate nu propagă, numai spre exemplu bun nu pot servi poporului. Onorând excepțiunile, preoții de pe aici, fără considerare la colorit confesional, — în frunte

chiar cu protopopii, dau poporului exemple nu să poate mai rele. Astfel în cărcime pe cine poți vedea nopțile de arândul jucând cărți în societatea unor oameni de poziție socială foarte inferioară tagmei preoțești, decât pe preoți și pe protopopi.

În alte privințe earăși de cine se povestește mai în țirg chiar, decât de preoți și protopopi. Ba și-se roșește obrazul și stai să intri în pământ de rușine când o servitoare din cele mai imorale, cu mare ambiție arată semenelor sale fotografia cutărui reverendat cu brâu roșu ca a sigurului ei adorat. Un cas concret mai recent însă va ilustra în colorii vii pe unii dintre preoții noștri în ce privește bunele exemple de moralizare, cu cari servesc poporului încredințat lor spre păstorie.

În seara zilei sfinților apostoli Petru și Pavel care căzuse pe o zi de Sămbătă, o societate de inteligenți din Zlatna și jur, constătătoare din vre-o căți-va preoți, notari, doctori etc., după-ce toată noaptea se che-fuiseră binișor în Zlatna, Duminecă dimineața de cătră zină cu muzica în frunte au conturbat somnul cel mai dulce de dimineața a locuitorilor din vecina comună Feneș cari au fericirea de a locui în apropierea casei comunale — locuința notarului. Se hotărîseră se facă ca și Mahomedanii la Meca nu peregrinaj la Feneș; să duseră adevă d-nealor bageama se facă la casa notarului serenadă, căci știind pe doamna casei mult ambițioasă și prietinoasă, lua cocheta chiar, prietenii și adoratorii au voit să-i facă o plăcută surprindere, dar lucrul naibil că ia apucat zina. Asta însă nu ia alterat mult, ci complectăți cu cei dela casă, au continuat mai departe cheful cu muzica în casa notarului, sau mai bine zis am început altul — căci cel din Zlatna se vede nu a fost destul de bun — dar acum de noapte, până noaptea. Onorabilii preoți prezenți la acei chef — de astă-dată nu-i numesc, se vor cunoaște ei unul pe altul, — în loc de a jertfi Domnului în ziua Domnului, a jertfit lui Bachus; ear în loc de a ceti din cărțile Sfinței Scripturi, a marnuat altă carte constătătoare numai din 32 foi nepaginate, nici chiar broșate.

Acum să ne punem întrebarea: Ce simțăminte morale s'au produs în inimile credincioșilor păstoriți de acești preoți, când mergând la casa Domnului au văzut, că sufletul lipsește din capul poporului adunat spre a înălța rugăciuni, și mai ales după-ce vor fi aflat, unde au fost și cu ce s'au îndeltnicit onorabilii pe acel timp — ceea-ce sigur vor fi și aflat. Dar chiar și poporul din Teuș încă a putut lua bun exemplul

M a m a.

Frumoasă ești femeie când farmecele tale Ce-n sinul de fecioară dormiră așezate. Prin dulcea-ți sărutare în suferite ne intră Și inima n'vrăjita mai repede ne bate!... Frumoasă ești și dulce, când dragostea curată Ca și o floare albă în sin îți înflorește, De dor cutremurată, de farmec stăpânită Când cauți razim dulce la cel-ce te iubește!

Dar' — sfântă ești femeie în multele necazuri Martiră suportând-o — iubirea cea de mamă, Cu multă sbuciumare, ce n'are respălative Când dorul sfânt la luptă pentru copii te chiamă!

O! ce dulceață șimți tu, blând sărutând copilul Ce-ți rîde, saltă n'brață și vrea să-ți povestească

Cu vorba lui de inger...! Când rogi pe cel din ceruri „Pe dragul mamă dulce“ de rău să mi-l păzească!...

Și câte visuri țese iubirea ta de mamă!... Și câtă amăgire găsești — și câte patimi!... Și până l' crești copilul și după-ce crescuse, De câte-ori pe față nu-ți curg amare lacrimi!... De-ți fericit s'au cu necazuri, de-ți bun sau rău, — al tău e!...

De ș'a perdut norocul, iubire, cinstă, nume, Chiar el de nu mai simte, tu singură plângi mamă,

Tu singură ești care îl mai iubești în lume!...

Și sinul tău se sbate, voină să-l scapi de rele Atâta grije-ți scrisă pe față ta cea plînsă!...

Și să alergi la dînșul cu dulcea mângâiere De câte-ori te mână iubirea ta nestănsă! Iubirea — ca și care nu i'alta pe sub soare Mai plină de durere, mai dulce, mai curată, Aceasta-i ce te face martiră sfântă n' lume O mamă dulce, bună, deapururi adorată!...

Tu care zi și noapte te rogi azi pentru mine Și mă cuprinzi cu lacrimi în gândurile tale, Cel privejit în lume mă nchin cu drag azi ție Rostind dulcele-ți nume, din depărtată cale... Tu scumpă, pe a cărei mângâitoare brațe Visând visuri curate am odihnit odată, De pe-ale cărei buze am învîtat cuvântul, Deapururi, mamă dulce, fit binecuvîntată!...

Arad, 1902 Alexandru Acla.

LA PRIVEGHI...

În șirul vieții pășita-i alături de noi: Tu care pe drum grăbit ne-ai știutnapol... Și-o noapte-a trecut sbuciumați de drumu-ți cătat,

Pe care cu vestea ajuns-am în nou-ți palat...!

Cerniță-ți e poarta, la care sosit-am nimiți, Ca-n zile sênime un petec de nourit negriți Ce cerul de jale-l îmbracă întunecând: Colțul de stradă și un suflet din lume trecând... Mereu cu frica pe buze că rămâi tu de noi. Ti-al fuit calea udată de lacrimi ca ploa De noi și convoiul: consorți din prav adunați,

Prin glasul de clopot vestiți să venim ne-visați!...

Și uite afară să mprăștie lumea pe rînd Și n'taina de vorbe n'vălesc durerea plângând...!

Ear petec de nor de-a fost pe cerul sênin, S'a dus de-odată cu umbra în al clipel venin...!

Albă e bolta vîrsată cu stele argintite, Și-i noaptea a doua... neagră în inimă trudită...!

Cel soare aprins ce ziua de ieri a lucit, S'a dus purtând gândul la vreme... înzadar încalzit...!

Lumini și-s'au pus!... și-n jur de tine palid aclipesc... Ear picuri din ochi uscați abia poticnesc, Căci vîlul... coș de plîngin... pe trupu-ți întins:

Povara-i prea mare pe-un suflet de plîns netînvins...!

Și nu crezi...! nu vezi cum ceara să miștule grabnic Pornită șiroaie n' jos pe feșec — prăvalnic?!... Se ncheagă apoi earăși în sdrocuit rîcite: Cum sânge n'cetat de-a fugi prin vine — amorțite...!

A! ai mușit... n'auș?!... nu simți nimic din duosul

Ce n'cântec bocit prin piepturi respiră-ți prinusul...?!

În patul tău vecinic te-a n'cins nepăsarea, Precum aievea n' somn robești toată visarea!...

Și totuși veghiăm!... așteptăm îmbătați de mîros

De flori răspândit prin casă — un timp viforos: Când scândurii pocnesc de pământul greu prăbușit

La sunet de țipăt și rîcnat... sîrșit pomenit...!

Și n' țirgul de vorbe adănc te privim cum coborî

Cu casa-ți toată... trecut peste al morții flori, Ear unde frîngiți te-au dus legănat, — așezat:

Prin vînt în schimb dela noi trece-va lungul oftat!...

Și până la rînd... noi vom uda mormontu-ți mereu,

Și-l vom păși de tot ce-ți credem spre greu!... Căci azi peste griji stăpânii suntem noi cel chemați,

Ear mâne din umbra rămasă de noi — cel așafi!... Moteancă.

dela acești preoți străini, cari nu-i morali-sează de ajuns. Ba da, tocmai bine că ni-se revoacă în memorie earăși un alt bun exemplu, dat de preotul din Feneș.

Mi-s'a spus adevărat, că acest preot ar fi aflat compatibilă tagma preotească cu lăteră crăsmăritului, astfel că dinsul în Dumineci și sârbători ține crăsmă în casa sa, unde poporul își petrece minunat cu beutură și ceteră, de multe-ori până în zorile zilei următoare, ear onoratul părinte află o mare desfătare și mulțumire sufletească, când fericit este a se pute petrece cu vin și „ceteră“ acasă, nu mai e nevoit a orbeca noaptea dela Zlatna, ca mai înainte.

Nu-i vorba, prin aceasta și copiilor săi le dă bună educațiune, deprinzându-i încă din casa parintească la petrecere, jocuri și voe bună. Ba ce e mai mult, se spune, dacă e adevăr, că în Dumineca Rosaliilor în loc de a chema poporul la biserică, la vecernea cea mare și a face acolo înălțătoarele rugăciuni ale chemării Duhului sfânt, numitul preot i-a chemat la petrecere, ear părintele după-ce a gătat cu petrecerea în ziua următoare dimineața, și-a adus aminte, că e a doua zi de Rusaliu, când încă se servește liturghia, și astfel fără mari scrupuli s'a sculat dela petrecere, și a mers de a servit liturgia, după care s'a continuat petrecerea earăși; și se spune, că toate acestea cu știrea și cu consimțământul protopopului său concernat, care se zice încă a fost prezent la o astfel de petrecanie, a văzut și s'a convins prin intuițiune proprie de activitatea, ce o prestează demnul său subalteru întru propagarea moralității publice.

Oare Blajul ce zice la acestea?!

Un domn dela administrație mi-a povestit, că ministrul nostru de interne în scopul înfrânerii poporului dela petreceri obscene, a dispus acum de curând esecutarea strictă a unei legi aduse mai de mult pentru regularizarea petrecerilor, care lege oprește chiar și jocurile din sârbători, obișnuite la poporul nostru pe la crășmele de pe sate, dacă nu se dă pentru acestea concesiuni speciale din cas în cas, și zicea numitul domn, că lucrul e foarte salutar, fiind că oprindu-le jidovilor — cari mai tot ei sunt crășmarii pe sate — de a face jocuri la crășme, de o parte le înfrânează încât-va de spoirea poporului, de altă parte și la popor se împedecă demoralizarea. Se vede însă, că ministrul a luat dela jidovi dreptul de a face poporului petreceri și i-a dat preoților.

„Efectul moralisării preoților din Feneș se poate observa altcum și din faptul, că

notarul de acolo — spre scandalul public, a trăit vre-o câțiva ani în concubinată cu actuala lui soție încă până îi trăia — dar bolnav — primul ei soț; ear învățătorul trăește și azi în concubinată cu o servitoare. cu care are și copii nelegiții. Unde e directorul respective parochul ca imediatul controlor al vieții morale a subalternului său, unde e protopopul, unde Consistorul? Nu cumva consimt și ei cu pionerul culturale și moralității poporului din Feneș? Nu ved ei oare, că lăsând ca înșiși conducătorii naturali ai poporului în loc de a-i servi spre exemplu bun, îi servesc spre scandal și astfel prin aceasta imoralitatea se înrădăcează într'atât, încât mai târziu nici un al doilea Ioan gură de aur nu mai e în stare a vindeca cangrena ce mereu își întinde tot mai adânc rădăcinile veninoase?!” Bun mijloc de a împedeca lățirea imoralității.

Acestea, și alte asemenea acestora fac preoții nostri pe aici întru mărirea lui Dumnezeu și lauda neamului, de astădată însă nu mai amintesc altele, căci și acestea sunt de ajuns, pentru a produce deserațiune în sufletul omului, care poșede cât de puțin simț etic, și durere pentru poporul, care, pe zi ce merge, tot mai mult decade atât materialmente, cât și moralmente. Pe astfel de păcătoși ar trebui să-i suspendeze Preasfințitul metropolit dela Sibiu, ear nu pe cei cari descoper păcatele și le arată lumii la lumina zilei cu singurul scop, ca cei răi să se îndrepte.

La cas de lipsă, cu permisiunea On. Redacțiunii, voui mai da vre-o câte-va specimene de asemenea faptele preoților nostri de pe aici, ba poate și mai și. Acestea le-am scris numai ca respectivilor să le fie un „memento“ și să-și vadă mai bine de turmele lor, și altcum părăsite, la din contra îi voui arăta cu numele chiar. Omul.

Anunț școlar.

Anul școlar 1902—1903 la gimnasiul nostru român gr.-or. din Brad, se va începe în 1 Septembrie st. v. înscrierile și examenele de emendare se vor face din 1—5 Septembrie v., ear elevii de cl. IV. gimn. cari au obținut câte 1 nes. au a se prezenta la examenul de emendare în 13 și 14 August st. v.

Tinerii cari doresc a fi primiți în cl. I. gimn. sau și în clasele normale adnectate, — sunt datori a se prezenta la direcțiunea gimnasială, însoțiți de părinții sau tutorii lor și provezuți cu „Estrase“ de botez, cu Testimoniile școlare din semestrul ultim, eventual și cu adeverință de revaccinare.

În cl. I. gimnasială se primesc numai acei elevi cari au implinit etatea de 9 ani, dar nu sunt mai bătrâni de 12 ani.

În privința primirii sau neprimirii elevilor mai bătrâni de 12 ani, decide conferința profesorală.

Se atrage deci la acest loc, atențiunea părinților a-și aduce de timpuriu pe fiii sei la școală, ear nu după-ce trec preste etatea prescrisă de lege.

Elevii din școlile populare, se vor supune unui examen, și se vor primi după pregătirile lor în cl. III. sau a IV. normală, eventual chiar și în I. gimnasială.

Gimnasiul nostru, deși nu dispune de capitale mari, totuși oferă elevilor sei mai multe favoruri.

I. Didactrul preste tot, e foarte moderat. — În cl. III. normală nu e chiar nimic; în cl. IV. norm. numai 6 cor. la an.

În gimnasiu, elevii de rel. gr.-or. și gr.-cat. din tractele Bradului și Halmagiului solvesc 16 cor. la an; străinii 24 cor.; pentru bibliotecă și unii și alții 2 cor., ear în fondul elevilor morboși 1 cor.

Aceste taxe se solvesc, sau deodată, cu ocasiunea înscrierii, sau în două rate, jumătate la început, jumătatea a doua în luna lui Februarie.

Elevii săraci, diligenți și cu purtare morală bună, se scutesc dela solvirea didactrului.

II. Elevii, în cas de morb, primesc medicină gratuită, și se cercetează gratuit prin medicul institutului nostru.

III. Toți elevii diligenți săraci și cu purtare morală se bucură de ceva favor, sau se eliberează de didactru, sau se primesc la „Masa studenților“, sau primesc ajutoare în bani, sau din ofertele dela societatea de credit și de economii „Crișana“ din loc, din fundațiunea „Șaguna“, sau din fondul de „Premii“, cari sunt tot atâtea isoavare modeste ale institutului nostru.

Pe baza acestor favoruri, mă adresez către M. On. D. Inspectori districtuali și directori școlari, rugându-i cu toată onoarea ca: în interesul poporului nostru și al tinereții noastre școlare, să binevoiască a sfătui pe părinții elevilor să-și trimită pe fiii săi — la timpul prescris de lege, la institutele noastre de învățământ din loc, în gimnasiu, — unde se împărtășesc de mai multe beneficii, sau și în clasele normale, unde au a se pregăti bine, și li-se pune basă solidă, pentru continuarea cu succes a studiilor, în clasele gimnasiale.

Prelângă acestea cu toată onoarea sunt Al M. On. D. Inspectori districtuali și directori școlari

Brad, în 27 Iunie 1902.

Georgiu Părdă,
director gimnasial.

Mănăstirea Snagovului.

„Secolul“ scrie despre aceasta mănăstire următoarele:

Avem atâtea poziții încântătoare în jurul Bucureștilor, dar sunt atât de părăsite, atât de necunoscute și aceasta numai din cauza indiferentismului care domnește la noi.

Nu departe de București, cale de vre-o poștă, se ridică pe o insulă din mijlocul lacului frumoasa mănăstire a Snagovului. Când o privești de departe și-se pare una din acele romantice ruine de mănăstiri de pe țărmul Rinului, la care se îngrămădesc sutele și miile de vizitatori ca s'o vadă și s'o admire. Pe când acolo zidurile sunt reparate în fiecare an, sunt întretinute cu o duioasă îngrijire, la Snagov de mult nu s'a mai învrednicit mâna omului să dregă acel cuib istoric în preajma cărui cresc bălării și buruiane în toată voia lor.

E un monument frumos mănăstirea Snagovului, poate tot atât de frumos ca și Curtea-de-Argeș.

Când a fost clădită? Cine ar putea oare spune cu siguranță? Stilul lombardic care domnește în arhitectură ne face să credem că ar fi fost clădită de către Genovezii, cari după-cum se știe au cutreerat multă vreme țărilor noastre pentru-ca să desfacă mărfurile lor.

Și cum ajungi în preajma mănăstirii să nu te mire dacă printre buruiane vezi urme de ziduri groase. Snagovul a fost într-o vreme, cândva, cetate tare, zidurile se ridicau mărețe și impunătoare. Vremea le-a doborât pe toate.

Înăuntrul bisericii se mai ține slujbă, dar' cine să asculte vocea alesului lui Dumnezeu? S'a făcut cuib de corbi sfântul locaș.

Despre o pictură veche nu se poate vorbi, căci biserica a fost din răstimpuri de trei-ori pictată, ear' cea de acum e ștersă aproape cu desăvârșire.

Câtă avuție și mărire trebuie să fi fost odată acolo și cât pustiu e acum!

Și oare câți dintre noi s'au dus să privească acel martor al trecutului? Puțin de tot, căci domnul cutare nu vrea să-și expue nici obrazul lui delicat, nici elegantul costum prafului și arșiței de soare.

De-ar fi fost altfel, ar fi avut poate o soartă mai bună mănăstirea Snagovului. S'ar fi găsit mulți cari să ridice glasul și să-și întrebuintze puterea, pentru-ca din ruinele părăsite să se ridice mândră și strălucitoare, așa cum a fost odată mănăstirea Snagov.

Dragostea vulpei.

— Fabulă. —

Prin obor, prin curtea largă
Stau găinile grămadă
Și cu groază plâng, se sbat
Că vulpea le-a decimat.
Și azi-măne... soarte-amară!...
Toate, toate au să peară!

Dacă se mai potoliră
Intr'un gând se sfătuiră
Vulpii carte să trimită
Pe cocoș, c'o leac' de mită,
Și s'o roage cu 'nfocare
Pentru mită și iertare.

Ear cocoșul credincios
Să lua pe drum în jos,
Întrebând de trecători
D'un palat strălucitor
Unde vulpea minunată
Duce-o vieață nepătată.

Trecătorii, cari știură
Cât cocoșul poartă ură,
Vulpei, celor „minunate“
Ziseră zimbând: „Mă, frate!
E aproape, dar... suspină
După carne de găină“.

Când sosi la vulpe-afară,
Puse jalba necet pe masă,
Lângă ea, în plic, domnește
Mita,... cum se potrivește

Când te duci la doamnă mare
Să-ți asculte... vre-o rugare!

.....

D'apoi bine-i... frate... frate!...
Zi se vulpea... Ce dreptate
Tot n'aveți în jalba asta!...
Cine?... Eu vă sunt năpasta?...
Cum?... Nu știți, că din pruncie
Cât de dragi mi-ați fost voi mie?

Și, crescută în inbire
Nu gândiți, că-i peste fire
Să vă părăsească de-odată?...
Nu!... e crimă neiertată!
Dumi te dragă 'napoi,
Vă iubesc... și vin la voi!...

Dragoste de-aceasta mare,
Am văzut din întâmplare,
La o casă boerească
Când veni să se jâlbească
Un fruntaș cu mult popor
Pentru păsările lor.

Pr. Al Muntean.

Cine ce și-a ales, aceea a și luat.

Nu mult după alungarea din rai a strămoșilor Adam și Eva, binecuvântarea lui Dumnezeu și-a și dat rodul: căci din acești doi oameni o spusă de fi, nepoți și stră-

nepoți își luară straița pe umăr, — care cu merinde, care cu aer plin — și se răspândiră care nețăru, formând mai multe neamuri și vorbind fiecare în graiul său. Depărtându-se ei foarte mult de grădina moș-ștrămoșului, dela o vreme nu mai era modru s'o ducă în sffrăit cu de ale gurei... și deci nu vă fie cu mirare, dacă acestea vițe-porodite deveniră neîndestulate cu soartea și începură a cărti împotriva ziditorului. Dintre toate neamurile însă, Românul, Neamțul, Ungurul, Turcul și Țiganul cărteau mai tare și adese-ori; de aceea Dumnezeu le anumi o zi zicându-le, că pe atunci să vină, căci are să le dea pământ și bogăția lui și ea aceluia va fi, care va sjuge mai de dimineață și cel dintăiu înaintea Sfintiei Sale. De grija și dorul de a dobândi această bogăție, acești cinci strănepoți ai moșului Adam, poate că n'au dormit toată noaptea, voin să plece fiecare el cel dintăiu, să ajungă la Dumnezeu. Ori-cum dar Românul zice-se s'a sculat și a plecat mai de dimineață; fiindcă însă în gură nu văzuse nimic de vre-o câteva zile și având a trece peste un deal cu căpșune și voin a-și îndulci gura: dă-i buze hai la cules și la gustare! până-când văzu pe Țigan că vine în urma lui alergând tot într'un suflet, apoi hai! mai departe, ca să nu întârzie... Dar vai! pe cale mai scurtă... a ajuns neamțul mai întâiu:

— Bună dimineața, Doamne!
— Să fi sănătos, neamțule! — răspunse Dumnezeu.

— Veni, Doamne, să-mi dai... să-mi dai...

— Bine, neamțule, ved că tu ajunseși cel dintăiu. Aci e pământul, scurmă în el și vei avea bogăția lui, o vei moșteni — sise Dumnezeu și de atunci al neamțului e pământul...

După neamț ajunse turcul:

— Bună dimineața, Doamne.

— Ai întârziat turcule, că pământul e al neamțului, ca aceluia ce a venit mai întâiu. Dar nu te supăra, că ai în ce alege; și ceialalți, care după-cum vor veni și ce-și vor alege, aceea vor lua de acum.

Supărat că a perdat pământul, turcul suspină una și apoi zise exclamând:

— Ce comoară perdui!

— Dacă-ți alegi comoara, iat-o fie a ta, turcule nu ai perdat-o.

Turcul luă comoara și de atunci are parte de comori.

După turc ajunse ungurul:

— Dimineață-li Doamne! Am venit să-mi dai pământul.

— Ai întârziat, că pământul e al Neamțului!

— Ce comoară...

Esposițiile industriale din Sibiu.

(Termin prolongit).

Prin adresa noastră cu data 20 Iulie n. c., am rugat primăriile noastre comunale respective oficiile parohiale ca în scopul asigurării bune reușite a esposițiilor noastre industriale, ce se vor aranja în luna Octombrie c. aici în Sibiu, să binevoiască:

1. a lucra la instituirea a câte unui comitet din femeile fruntașe, cari sub conducerea celei mai cu vază din comună să adune pe lângă consemnare obiectele vrednice de espus;

2. a crea din mijloacele comunei câte unul sau mai multe premii în bani, premii ce să poarte numele comunei și să se deacearnă fie pentru produse din industria profesională, fie din cea de casă;

3. a stăruî pe lângă junii (feciori și fete) din comună să se deprindă sub conducerea celui mai destoinic în jocurile usitate în comună, cu cari să se producă la sărbările împreunate cu esposiția și în fine

4. a ne transpune până la 15 August a. c. raport despre toate cele duse în îndeplinire.

Având în vedere, că din mai multe părți suntem rugați a mai amâna termenul pentru înaintarea raportului ne luăm voie a vesti pe toți pe cari li privește, că prolongim prin aceasta termenul de 15 August până la 1 Septembrie n. c.

În ce privește îndeosebi esposiția din industria profesională (meserii), la aceasta se primesc ca esponenți meseriași de-ai noștri din ori-care localitate cu adaosul însă, că esponenții afară de Sibiu nu vor primi premii în bani afară de cazul, că vre-unul din instituturile noastre de credit sau din comunele noastre destinează premiile de cele create anume pentru meseriași din partea locului.

Diplome însă vor primi toți. Dispozițiunile privitoare la trimiterea obiectelor etc. le vom publica ulterior.

Sibiu, 5/18 August 1902.

Pentru comitetul aranjator al esposiției:

Demetriu Comșa, Victor Torădșianu, presid. Reun. agricole. presid. Reun. meseriașilor.

„Raportul general“

al comitetului societății de lectură „Andrei Șaguna“ pro anul societății 1901/902.

(Urmare și fine.)

II. Cassa.

Cassa numără cu finea anului societății 1901/902 suma de 3082 cor. 52 fl.

Din acești bani să află depuși, la Institutul de credit și economit „Albina“.

1. În libelul „M.“ suma de 1256 06 cor.
2. „C.“ „ „ 808 64 cor.
3. Un „seris“ fonciar de 1000 — cor.
4. La cassa să află disponibilă suma de 1782 cor.

Suma 3082 52 cor.

„Intratele“ au numărat 1066 77 cor.
„Esitele“ „ „ 600 90 cor.

Venit curat pro 1901/2 465 87 cor.

Starea casei dela finea anului curent comparată cu cea dela finea anului trecut ne presintă un plus de 336 33 cor.

Spese mai mari s'au făcut cu cumpărarea cărților amintite și cu compactarea mai multor cărți.

III. Archiva.

Archiva s'a înmulțit în decursul anului societății present cu 110 acte, cari toate sunt induse în protocolul de esebite în ordine cronologică indicându-se datul înțării, urzirea actului, meritul, datul rezolvirii, numărul bucașilor și eventualele observări.

IV. Colecțiunea numismatică.

Colecțiunea numismatică a stat conform § 35 din statute sub îngrijirea și responsabilitatea economului, care o administrează pe baza unui protocol special.

În decursul acestui an de gestiune colecțiunea numismatică s'a înmulțit cu 29 monede și 3 bancnote, donate de următorii membri ai societății: 2 monede donate de A. Bena cl. c. II. 2 monede donate de D. Boreis cl. c. III. 2 monede donate de I. Bunca, ped. c. III. 2 bancnote donate de V. Ciuca, ped. c. I. 1 monedă donată de V. Cranga, ped. c. III. 5 monede donate de N. Fărcaș, cl. c. II. 5 monede donate de S. Floca, ped. c. I. 5 monede donate de I. Ghiurușan, cl. c. II. 5 monede donate de S. M. hățian, cl. c. III. 3 monede donate de I. Păzâlă, ped. c. III. 1 bancnotă donată de A. Romitau, ped. c. III. 4 monede donate de R. Roșca, cleric c. I. 4 monede donate de N. Stoica, ped. c. III. 4 monede donate de N. Suma, ped. c. II. 2 monede donate de N. Tipuriș, ped. c. I. 5 monede donate de V. Vereș, cleric c. II.

Tuturor acestor donatori societatea s'a simțit plăcut îndemnată să le exprime deosebita sa mulțumită protocolară.

De remarcat e, că monedele, de cari dispune societatea, sunt așezate în un dulap anume întocmit spre scopul acesta, puse fiind astfel spre vederea membrilor societății. Dulapul să află în sala de lectură formând un frumos decor pentru acesta.

V. Sale și mobiliiar.

Precum în trecut, așa și în acest an s'a pus la dispoziția societății 2 sale. Una a fost folosită ca sală de lectură, cealaltă pentru bibliotecă.

Mobiliiarul societății în valoare de peste 1000 cor. a fost așezat în salele amintite. În decursul anului de gestiune nu s'a înmulțit mobiliiarul cu nici un obiect. Sa ramat însă tabloul pedagogilor din anul 1900/901 și s'a făcut mai multe reparaturi de lipsă.

Eată deci starea societății de lectură

„Andrei Șaguna“ la sfârșitul anului societății 1901/902.

Impăcași fiind în conștiința noastră, că ne-am făcut datorința din cât a fost cu puțință, prezentăm acest „Raport general“ judecând aceluia, dela cari sperăm, că munca noastră va fi apreciată după merit.

Acelora, cari au stat societății în ajutor cu sprijinul lor moral și material, societatea să simte plăcut îndemnată a le aduce cele mai vii mulțumite pentru interesul arătat.

Îndeosebi dătește societatea recunoștință și mulțumită Preastimatului Domn Dr. George Proca, care a binevoit a lua asupra-și sarcina de conducător al societății, satisfăcând acesteia cu zel nelăfrânt spre mulțumirea generală a membrilor ei.

Comitetul, după ce în chipul acesta și-a terminat agendele sale pe anul societății 1901/902, mulțumește On. Societății pentru încrederea pusă în densus și o roagă să ia acest „raport general“ la cunoștință, absolvându-l însărcinarea dată.

Sibiu, din ședința comitetului societății de lectură „Andrei Șaguna“ ținută în 13 Iunie st. n. 1902.

George Tulbure, Dumitru Borcia, presid. comit. notar referent.

Convocări.

În sensul §§-lor 23 26 din statute membru „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“ se convocă în

Adunare generală ordinară

la Oravița pe zile 14 și 15 Septembrie st. n. a. c. 1902.

Programul adunării este:

Ședința primă.

Duminecă în 14 Septembrie st. n. 1902, la orele 11 înainte de amiază.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării generale.
2. Constatarea delegațiilor prezente.
3. Raport despre activitatea comitetului central în anul 1901.
4. Alegerea comisiunilor:
  - a) pentru examinarea raportului general;
  - b) pentru examinarea rațiocinialului pe anul 1901 și a proiectului de budget pe anul 1903;
  - c) pentru înscrierea de membri.
5. Propunerii eventuale.

La orele 5 după amiază ședința festivă a secțiunilor științifice-literare.

Ședința a doua.

Luni în 15 Septembrie st. n. 1902, la orele 10 înainte de amiază.

Ordinea de zi:

1. Rapoartele comisiunilor.
2. Fixarea locului pentru proxima adunare generală.
3. Dispozițiune pentru verificarea proceselor verbale.

4. Inchiderea adunării generale.

Se observă, că eventualele propunerii au să fie prezentate în scris prezidiului Asociațiunii (în Sibiu, Str. Morii Nr. 8), cu 8 zile înainte de adunarea generală.

Sibiu, din ședința comitetului central al „Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român“, ținută la 16 August 1902.

Dr. Al. Mocsonyi. Dr. Ilie Beu, secretar II.

— Conform §-lui 41 al statutelor și în urma deciziunii comitetului cercual din 9 I. c. convocăm adunarea cercuală a despărțământului Oravița al „Asociațiunii pentru literatura rom. și cultura poporului român“ pe 17/30 August a. c. la 10 oare a. m. în Oravița-montană (localitățile „Orăvicienele“) la care sunt poștiți toți membrii actuali și întreg publicul român din despărțământ.

PROGRAM:

1. Raportul comitetului și al cassaturului pe anul 1901.
2. Alegerea comisiunilor censurătoare.
3. Alegerea unei comisiuni pentru înscrierea membrilor noi.
4. Stabilirea bugetului pe anul 1903.
5. Disertațiuni, cari se vor însinua directorului cu 24 oare înainte de adunare.
6. Rapoartele comisiunilor emise.
7. Incassarea taxelor.
8. Propunerii.
9. Alegerea unei comisiuni pentru verificarea procesului verbal.

Oravița-mont., în 16 August 1902.

Dr. Mihai Gropșian, Dr. Petru Cornean, secretarul desp. directorul desp.

O rugare

cătră acei On. preoți din protopresbiteratele Vascoiu și Beiuș, cari sunt în apropierea orășelului Băița (Bézbánya).

Sfânta noastră biserică îndatorează pe fiii săi ca ziua Duminecii să o sfințească asistând la serviciul divin și abținându-se dela lucru.

Unde nu astfel să face, acolo nu poate fi vorba de propășire în cele ce sunt cătră Dumnezeu.

În parochia mea și în cele cătră a căror On. preoți imi îndreptez aceste șire sfințenia Duminecii în mare parte să necinstește prin faptul, că oamenii în loc de a cerceta biserica sunt constrinși cei mai mulți a merge la tirgul de săptămână ce să ține Dumineca în orășelul din apropiere Băița. Oamenii sunt nevoiți, cu neglijarea datorințelor lor religioase a cerceta tirgul în zi de Duminecă, grație autorităților civile cari au permis ținerea tirgului în aceea zi.

Desastroasele rele morale, ce provin din aceasta stare de lucruri e de prisos a le mai releva.

— O duse Tarcul; n'o văzași la el pe spate, în desagi?

— Mândru lucru dară...!

— Bine, mândria să-ți fie partea dacă și-o aleseși.

De atunci până-ce azi, mândria și fudulia nu se mai descață de grumazul un-gurului; el se fudulește și se mândrește și cu ce nu e al său.

Grăbit și fără a zice bună dimineața, ajungând românul zise:

— Pământ, pământul, Doamne, că vine țiganul!...

— Pământul e al Neamțului, române.

— Ce comoară batăr, Doamne!

— Cu comoara se cam mai duse Tarcul, nu-l văzuși?

— Mândru lucru dară...

— Nu întâlnești pe Ungur, alergând cu mândria acățată în grumazi?

— Adecă trei au ajuns mai nainte de mine! Sărac de mine!

— Să ai parte de sărăcie, dacă și-o alegi.

De atunci, Românul ori cât muncește sărăcie de el nu se prea despărțește; li fuge câștigul și prin ușa închisă cu șapte zăvoare...

— Dimineața bună, Doamne! — zise Țiganul, când ajunse cel din urmă, văz pe Român vorbind cu Dumnezeu...

— Frea mult ai dormit, țigane! Ție nu și-a mai rămas nimic.

— O, ocăritu de mine și de tot neamul meu!

Așa o să și fie Țigane: de ocară vei avea parte până peste cap.

De atunci Țiganul tot ocărit e de toate neamurile. Dar ca totuși să nu plece nici acești doi nemângăiași, Dumnezeu li ospătă și la plecarea le dăte de merinde: Românului un prun încărcat cu prune, ear Țiganului un porumbel (spin, prun sălbatic) încărcat cu porumbele. Și până în ziua de azi, Românul își mai îndulcește gura, din când în când câte cu o prună; ear Țiganul ca să nu-și încrească sufletul cu dorul de glodovețe, când trece pe lângă prunul Românului își închide ochii, ca barem să nu-și vadă... dacă și-aude ocară și așteaptă să albrume, să înghețe, ca să se coacă și ale lui corobețe, să fie mai dulculețe, să nu-i facă buzele crețe... G. Bodnariu, preot.

Pribeșirile celor doisprezece frați în pustie.

(Urmare și fine.)

Atunci tatăl zise: și ce cu fata numai pe tine te am din toate mai scump voia nu și-o calc, fă cum vrei tu, apoi feciorul se luă și se cunună cu fata aceea

frumoasă, ei trăiau foarte bine și erau tare îndrăgiiți unul în altul cei tineri, și nu s'ar fi dat unul pe altul pentru toată lumea.

Deci nu trecu mult și împăratul acela despre care vorbiam, căpătă poruncă să meargă la bătae, deci împăratul fiind bătrân se puse deci și plecă feciorul împăratului în fruntea armatei, deci când plecă o sărută ferbinte și pe ceialalt ai curții li lăsa îngrijași foarte, ca să aibă grija de femeia lui când va naște deci el își luă rămas bun și plecă.

Lângă curtea împărătească era un general care avea o fată, și acea fată foarte mult i-a tras nădejdea feciorului de împărat să o ia pe ea de muiere, deci ea umbra cu lucruri foarte urite ca să omoare pe împărăteasa cea tină și să o ea pe ea de soție, deci născând împărăteasa tină un fiu atât de frumos de părea că e un un inger și avea steelele în pept, și coțofana de fată de general luând copilul și lăpădându-l pe apă au pus niște căni mici, și apoi a scris o carte la bărbatul ei în bătae, că eată ce i-au făcut împărăteasa lui, căci l-a făcut de mare rușine în țeară, căci n'a născut copil ci niște căni mici.

Împăratul tină trimițând carte înapoi că să nu o clinească nimeni cu nimic până-ce nu va veni acasă.

Trecu un an și împăratul nu s'a mai întors dela bătae, și împărăteasa lui a născut alt copil cu luna în pept, fata de general a făcut ca și cu cel dintăiu, trimițând la împăratul ear fapta muierei sale, trecu și până la al treilea an și împărăteasa a născut al treilea copil care avea în pept soarele, luna

și steelele și fata de general totuși a făcut așa ca și cu ceialalt doi, lăpădându-l pe apă și punând căni în locul lor, apoi scriind la împăratul faptele ei cele urite, ear împăratul trimițând înapoi, că se nu o clinească nimeni până-ce nu vine el acasă, ca să vadă el cu ochii lui acele fapte.

Și în scurt timp a venit și împăratul acasă, și văzând acele fapte urite făcute înasă de iubita lui soție, fu osândită la pedeapsă mare ca să moară cu moarte periculoasă pentru așa fapte urite.

Deci punând termen căci în cutare ce vreme împărăteasa cea tină va deveni scoasă din oraș afară și arsă în spini ca una făcătoare de rele. Și mers-a vestea peste toate țările și peste toate mările de pierderea vieții tinerei împărătease, trecând zilele și sosind vremea ca împărăteasa să-și aște sfârșitul în marginea orașului, se gătiră toți ai curții și ai țării, împărăteasa îmbrăcându-se cum a știut ea mai frumos, și plecând spre locul cu pericolul și luându-și și cele douăsprezece căneși, avându-le gata cu sine.

Plecară afară din oraș, împărăteasa tină șezând în căruța de aur și musica zicând, petrecându-o până la locul de osândă.

Ajungând acolo și pogorându-se tinăra împărăteasă din căruța jos, așteptându-și soartea! Și atăta lume era acolo câtă frunză și earbă, spre a privi până-ce împărăteasa își va da sfârșitul.

Deci mai nainte de a nu o arunca în spini pe împărăteasă ca să ardă, ea făcu niște semne ca și când ar fi vrut ceva.

Atunci ei o lăsară să vadă ce va face

E de lipsă însă, ca noi preoții, în deosebi cei interesați să lucrăm pentru înlăturarea acestui rău, recurgând la locul competent ca tirgul să nu se mai țină Dumineca. În caz de lipsă vom ruga și Venerabilele noastre superiorități bisericesti a concurge la rezolvarea cererii noastre în sensul dorit.

Drept aceea On. preoți, cari să simțesc interesați în afacere, să binevoiască a mă încunoștința prin o corespondență postală, așa ca cu posibila grabă să se facă cele de lipsă.

Scărișoara-Lăpuș, (p. u. Topánfalva),
10 August 1902.

Ioan Todea,
preot.

Mulțumită publică.

Noi subscrișii în numele comitetului arangiator a concertului împreună cu producțiune teatrală, ținută de tinerimea gr.-or. din opidul Beliu, la 27 Iulie st. n. a. c. cu onoare venim a raporta următoarele:

După stăruința și vboseala nespuse a tinerului nostru de bună speranță dl învățator Cornel Musca, în conțelegere cu preotul nostru onoratul domn George Molnariu, au ridicat comuna noastră din laborintul întunerecului la un stadiu vrednic de mulțumită și recunoștință când în întregul comitat al Bihorului abstrăgând Oradea-Mare și Beiușul, Beliu de la marginea Bihorului e de bună speranță pentru cultura și înaintarea poporului nostru românesc și de unde vine aceasta? dela buna înțelegere și armonie ce există între preot și învățator; dovadă ne servesc faptele cele pârintești, ce zilnic propovăduiesc întru întărirea și înflorirea neamului nostru peste tot când cu ocaziunea concertului arangiat în scopul fondului școlar ca percepțiunii au încurs 203 cor. 75 fl. din caii detragându-se erogațiunile de 137 cor. 90 fl. rămâne un venit curat de 65 cor. 85 fl., care sumă s'au predat episcopului spre fructificare.

Domnii cari au binevoit a ne onora cu suprasolvirile lor sunt: Paul Gavrillette, asesor consist. 40 fl. George Molnariu, paroch gr.-or. 1 cor. Petru Sărb, protopresb. tract. 2 cor. 80 fl. Dimitrie Nyistor, paroch gr.-cat. 1 cor. 20 fl. Dimitrie Popoviciu, preot Csermó 1 cor. 80 fl. Simeon Bule, paroch gr.-or. Somocheș 40 fl. Sofia Mladin, (Albicu), Curtici 1 cor. 20 fl. Nicolae Stan paroch gr.-or. Agriș, 80 fl. Gavril Bejan, paroch F.-Tót 80 fl. Simeon Leucutița, paroch Kislaka 80 fl. George Bragea, paroch M.-Szék 60 fl.

ea deci se duse mai la o margine prin mulțimea ce era acolo și lăsând cele douăsprezece cămeși jos la pământ, și punându-se în genușii, făcându-și cruce se ruga la Dumnezeu sfântul și zicea: Doamne ajută dreptății, și din clipita aceea ce să vezi minunea minunilor, eată cele douăsprezece căprioare cu coarnele de aur, că se apropie de ei și trag drept la sora lor, sora lor vâzându-i și aruncându-le la flește-care câte o cămașă în cap în clipită se făcure toți feciorii cum au fost mai înainte cu doisprezece ani și luând pe iubita lor soră de mână merșeră la bărbatul ei, la împăratul, și zicându-i:

Înălțate împărate, pentru-ce pricină a fost sora noastră osândită la moarte.

Împăratul începu cu de-amănuntul ale povesti dela început până la sfârșit, cum a fost și cum s'a întâmplat tremurând de frică.

Feciorul cel mai mare zise:

Înălțate împărate pentru mișelii și neadevăruri petrece sora noastră năpastă pe bun drept.

Înălțate împărate vei vedea adevărurile. Când ai plecat măria d-voastră în bătae sora noastră a rămas însărcinată și născând un copil, o drăcoaică fată de general care locuște lângă palatul măriei voastre, a luat copilul și l'a lăpădat pe apă și au pus niște câni mici în locul copilului, ear noi fiind la marginea apei, am prins copilul încă viu și l'am crescut noi și eată-ți aici copilul de trei ani, și scoțind copilul din stul său îl dete, născând sora noastră și pe al doilea earăși așa s'a întâmplat, cu al treilea tot așa, deci scoțind toți trei copilii și dându-i zise:

Ang. Mihulin, paroch B.-Sebes 1 cor. 60 fl. Aurel Papp, paroch Hașmaș 40 fl. Ivan Halmagian, inv. Pâncota 40 fl. Antoniu Boțco, inv. Archiș 20 fl. Ivantie Vidu, inv. Bocsig 40 fl. Vasile Moga, teolog Cheșe 40 fl. Anton Griffaton, jude 80 fl. Eder Géva, protopretor 40 fl. Erczeg Lajos, pretor 40 fl. Hanák Sándor notar, 2 cor. 40 fl. Tolna I. 40 fl. Géczy I. Agriș 40 fl. Németh-né, 40 fl. Tischer T. Kárand, 20 fl. Marton Kislaka 20 fl. Verner I. 20 fl. Teodor Corb, Șilindia 80 fl. Măriuța Popa 20 fl. Teodor Russ, jude M.-Szék 20 fl. Pavel Bulza 80 fl. Iosif Săbeu 80 fl. Mihaiu Iankó 40 fl.

Toți acei domni marinimoși, cari au binevoit a înțelegere scopul măreț al petrecerii noastre de ne-au onorat cu denarul lor de suprasolvire, primească din partea noastră adâncă mulțumită dimpreună cu onoratul public ce a participat.

NB. Și ofertele ulterioare se vor primi cu mulțumită și se vor cuta publice.

Beliu, la 1 Aug. st. v. 1902.

Constantin Filipaș,
notar.

Paul Popa,
cașior.

FELURIMI.

Moravuri curioase. Un ofițer francez care nu de mult s'a întors din China povestește următorul fapt, care aruncă o lumină curioasă asupra moravurilor din extremul orient.

Un ténér chinez care și frânsese piciorul la mai multe părți, fu transportat în spitalul străinilor din Peking. De la prima vedere, doctorii constatară că piciorul trebuie amputat.

Mama ténérului ceru să i-se permită ca să asiste și ea la operațiune, dar cererea ei fu refuzată. I-se dădu însă voe să petreacă ziua următoare câte-va ceasuri la patul fiului ei. Surorile de caritate admirau devotamentul cu care mama venea în ajutorul lor întru îngrijirea bolnavului. Dar, abia plecă mama din spital, și copilul muri.

Autopsia constată că bolnavul murise otrăvit cu arsenic. Bănuiala cazu numai de cât asupra mamei copilului, care arestată, recunosc făpta, spunând ca a trebuit să-l otrăvească de oare-ce nu voia ca copilul ei să ajungă pe lumea cea-altă fără toate membrele corpului.

Este nu obiceiul vechin în China, că persoanele operate iau părțile amputate pe care numai de cât le îmbalsamează sau le așează într'un liquid preservativ; când persoana moare, partea amputată se așează în cosciugul mortului și se îngroapă d'odată cu el.

Acum iubită soră poți și tu vorbi și a spune bărbatului tău adevărul.

Sora lor putând vorbi zise, toate aceste câte s'au întâmplat cu mine prin frații mei, sunt adevăruri.

Apoi frații ei ziseră către împăratul, Înălțate împărate ce vei voi să facem cu publicul ce s'au strâns aici să vadă perirea sorei noastre.

Împăratul zise: Iubiții mei șogori, pe fata de general și pe părinții ei cu ai mei și faceți ce veți voi cu ei, căci ei au dracii cei mari la această întâmplare, ear' publicul celalalt să mi-l lăsați în pace căci am lipsă de el.

Apoi feciorii prefăcură pe părinții lui și pe ai fetei de general împreună cu fata li făcure stan de peatră, ear publicul se reîntoarse acasă.

Împăratul împreună cu soția adevărată, princi și șogorii lui se reîntoarseră earăși la palatul împărațesc, unde își petrecură toți la olaltă ținând gozbă și veselie niște săptămâni de zile, și de nu vor fi murit și azi mai trăesc. Căci proverbul, este:

Cine umblă a nimici pe cineva nici odată n'are mijloc de a scăpa cu viață.

Sasca-Montană, 1902.

Scrisă de: Nicola Băiaș alui Vasile junior, onaz.

Mama ténérului ne având cu ce să îmbalsameze piciorul, a preferit mai bine să-l otrăvească de cât ca el să nu fie întreg înmormântat.

Populațiunea Statelor - Unite Americane. Nu de mult a fost publicat rezultatul ultimului recensământ al Statelor-Unite din America. Credem că interesează și pe cititorii ziarului nostru această statistică, de aceea extragem următoarele date:

Populațiunea Statelor-Unite se urcă actualmente la cifra de 76,303,387 locuitori; față de recensământul de acum zece ani creșterea, de 13 milioane. Adăogând la această cifră recente cuceriri (Filipinele etc.) totalul locuitorilor este de 84,225,000, ast-fel că Statele-Unite sunt a patra națiune pe lume în ceea-ce privește numărul locuitorilor. E de remarcă că asupra acestui total, 22 milioane nu sunt născuți în America, adică sunt contingentul dat de emigrațiunile din diferite părți ale lumii.

Proporțiunea între cele două sexe variază în mod simțitor între diferite State. În cele mai multe state numite ale Atlanticului, femeile sunt cu mult mai numeroase de cât bărbații. Proporțiunea scade în măsură ce ne apropiem de vest. În statele Wyoming și Montaur se găsec la 1000 de femei 629 de bărbați.

Mai notăm că creșterea rasei negre a diminuat cu 18 la sută în raport cu rasa albă; rasa indiană a scăzut cu 2.5 la sută, ceea-vededește că negrii și peile roșii din America tind să dispară cu încetul.

Câte-va date despre emigrările în America. Din totalul de 84.225.000 locuitori cât numără Statele-Unite după ultimul recensământ, 22 milioane nu sunt născuți în America, ei formează contingentul dat de emigrațiunile din diferite părți ale lumii.

Dăm azi, după o publicațiune a biuroului statistic din Washington, câte-va date referitoare la emigrările în America pe anul 1901—1902, comparate cu cifrele anului precedent. În anul 1901—1902, au emigrat în America 730.798 persoane, deci cu 160.325 mai mult de cât în anul precedent. După state, această cifră se repartizează ast-fel: Din Italia au emigrat 178.375 persoane, din Austro-Ungaria 171.989, din Rusia și Finlanda 107.347, din Suedia și Norvegia 78.378, din Irlanda 29.138. În Germania 28.304, din Anglia 13.575. În raport cu anul trecut emigrarea a crescut; Din Austro-Ungaria cu 58.599 persoane, din Rusia și Finlanda cu 22.090,

Descântec de târpiă.

Umflarea stomacului, (foalelui), se zice în popor: beteșug de târpiă. — Nu răcirea stomacului cauzează acest morb, ci dacă cine-va gustă sau mănâncă bucate, ce n'au dat încă undă, clocot. — Acestea umflă stomacul și nu se lecnește, până ce nu se descântă de târpiă. Se descântă cu un iț părăsît, prav de pușcă și cu tămăe. Cu ițul măsoară statul bolnavului, ear tămăea și pravul le aprinde peste el și zice:

Cu ițu, ițuul
Târpiă stărpi.
Cu ițu, măsurai,
Târpiă șecai.
Târpiă oiască,
Târpiă căiască,
Târpiă de 99 de feluri.
D'o fi din apă,
Din câmp, din vânt,
Cu ițu o măsurai
Pe N.... curat lăsal
Între drumuri aruncal
Amin. — de 3 ori.

Apoi statul, așa — se aruncă între drumuri.

Răcășdia, 1902.

Emilian Novacovici,
învățător.

din Italia cu 42.379, din Japonia cu 9001, din Germania cu 6653.

După cum se vede din acest tablou comparativ, cel mai mare spor în emigrațiunii îl arată Austro-Ungaria, cu 58.599 persoane. Din această cifră majoritatea cade asupra Ungariei, unde emigrările au devenit un adevărat pericol pentru țeară, ceea-ce de alt-cum nu e de mirat în urma persecuțiilor sistematice a naționalităților nemaghiare.

O sentință englezească. — Un ofițer englez, căpitanul M. a îmbrățișat și sărutat într'un cupeu de clasa II al trenului din Londra pe o femeie tineră. Observând, că s'a înșelat în privința caracterului doamnei, s'a retras numai decât, cerându-și scuze. La stațiunea cea mai apropiată dama s'a plâns și ofițerul a fost arestat.

Procesul n'a fost făcut de dama cu pricina, ci de direcțiunea trenului, care a declarat, că nu poate suferi astfel de întâmplări pe liniile ei. La judecare acusatul și-a recunoscut vina, scuzându-se, că i-s'a parut că dama îi face avansuri, surizându-i în mod incurajator. Apărătorul lui a scos la iveală meritele câștigate pe timpul de luptă, ofițerul apărând la proces i-au dat cu toți cel mai bun testimoniu despre onorabilitatea sa, insistând, ca să i-se dicteze numai o pedeapsă în ban, nu și închisoare, care i-ar nimici cariera, — toate înzădar, căci a fost condamnat la închisoare de două luni. Judecătorul a recunoscut serviciile prestate patriei de acest ofițer, dar, declară el, principiul, ca femeile engleze să poată călători nesupărate și neprimajdute pe liniile ferate din Anglia i-se pare de o importanță așa de mare, încât nu poate aplica numai o pedeapsă în ban.

Mormântul unui miliardar. Se știe că zilele trecute a murit la Londra miliardarul american Mackay. Mausoleul în care miliardarul urmează să fie transportat este situat la Greenwood, lângă New-York. Este unul din cele mai mărețe morminte ce există în lume și costă trei sute mii de dolari, adecă un milion cinci sute mii de franci.

Mormântul este situat pe un promontoriu, lângă aleia cea nouă, la intrarea în cimitir, privind spre est. E construit în granit de Hallowell și forma-i e aceea a unei cruci de Malta surmontată de o cruce greacă.

Pe fle-care din unghiurile mormântului se află așezat câte un imens grup eroic turnat în bronz. Statutele simbolizează diferite atribute: tristetea, credința, viața și moartea. Cu excepția sculpturii crucii ce domină mormântul și a frizei ce surmontează stâlpii, exteriorul este de o simplitate severă.

Intrarea mormântului e marcată de patru uși de bronz masiv. În fața intrării principale se ridică altarul, a cărui bază este de marmoră albă de Carara. Altarul propiu zis e format dintr'un bloc mare de marmoră neagră de Irlanda.

D'asupra altarului se ridică patru coloane de onix, ale căror baze sunt făcute din marmoră verde de Irlanda. Între aceste coloane este un bas-relief de marmoră galbenă de Carara reprezentând pe Fecioara ținând pe copilul Isua. Ambele figuri sunt aproape de mărime naturală.

Dedesubtul altarului sunt două cavouri destinate să primească corpurile membrilor familiei Mackay. Două uși mari de bronz se deschid asupra acestor subterane. De fle-care parte a camerei principale sunt dispuse zece morminte. Fie-care mormânt e înconjurat de stâlpi compuși din marmore diferite.

Pavajul este de mozaic italian în mici cuburi de sticlă reprezentând monogramul familiei în mijlocul unor variate ornamente. Monumentul măsoară treizeci-și-trei picioare de lărgime, treizeci-și-trei picioare adâncime și patruzeci-și-șapte picioare dela bază la vîrf.

CONVOACARE.

Domnii membri ai asociației de ajutorare „Ciuchiciana“ din Ciuchic sunt prin aceasta convocați în sensul §-ului 26 din statute la

I-ma adunare generală extra-ordinară,

ce se va ține în Ciuchic la 11 Septembrie 1902 st. n la 3 ore după amiază în localul asociației.

Obiectele:

1. Raportul direcției despre mersul afacerii societății.
2. Cedarea dividendei de 4 cor. — votată de adunarea generală ținută la 16 Martie 1902 — în favoarea societății.
3. Sistarea marfei de manufactură din prăvălia societății.
4. Eventuale propuneri, și
5. Esmiterea verificărilor.

Ciuchic, din ședința consiliului comun ținută la 13 August 1902

Direcțiunea.

828 1-1

Asigurați: viață, zestre, capital de întreprindere, rente, cazul morții, spese de înmormântare!

Agentura principală în Arad

A BĂNCEI GENERALE DE ASIGURARE MUTUALĂ SIBIENE

„TRANSYLVANIA“

primesce oferte pentru asigurări din comitatele: Arad, Bichiș, Bihor, Cenad, Caraș-Severin, Timiș și Torontal și le efectuează pe lângă cele mai favorabile condițiuni:

1. În ramul vieții: capitale cu termen fix, rente, zestre pentru fete, capital de întreprindere pentru feciori, pe caz de moarte, spese de înmormântare. Aceste din urmă de la 50—500 cor. se plătesc la momentul în ziua morții întempletate;
2. În ramul focului: clădiri de tot felul, mobile, mărfuri, produse de câmp ș. a.;
3. Contra furtului de bani, bijuterii, valori, haine, recvisite ș. a. prin spargere;
4. Contra grindinei: grâu, secară, orz, cucuruz, ovés, viă (vinea), plante industriale: cânepă, in, himeș, nutrețuri, tabac ș. a.

Deslușiri se dau și prospecte se pot primi la agenturile noastre locale și cercașii mai în fiece-care comună și direct prin

Agentura principală „Transsylvania“ în Arad

Strada Széchenyi nr. 1. — Telefon nr. 399.

423 —95

Asigurați contra furăturilor prin spargere: bani și tot ce aveți de preț!

In librăria lui

W. Krafft în Sibiu

se află de vânzare Cărți mai nouă:

- Schullorns-Popovici, Carte de citire și gramatică maghiară pentru școlile populare. Partea I. leg. —50. partea II. leg. 1.70.
- Manual pentru propunerea limbii maghiare în școlile populare. —60.
- Iorga N., Studii și Documente cu privire la Istoria Românilor:
- I. Socoliile Bistriței. II. Actele relat. la istoria cultului catolic în Principate. 5.—.
- III. Fragmente de cronici și știri despre croniciari. 2.—.
- IV. Legăturile Principatelor române cu Ardealul 1601—1699. 5.—.
- Istoria literaturii rom. în secolul XVII. 20.—.
- Operele lui Const. Cantacuzino. 3.—.
- Popovici I., Conducător la învățarea limbii maghiare și române, conținând o mică gramatică, dicționar sistematic, conversațiuni și modele de scrisori. —70.
- Vlăhuță A., România pitorească. Ediț. 2. 3.50.
- Eminescu M., Poesii postume. 1.—.
- Scrieri inedite. Literatură populară. 1.50.
- Stejărel Nicu, Școlarii declamatori. —50.
- Stropi de rouă. Poesii de Elena din Ardeal. 1.—.
- Moldovan Dr. V., Despre cărțile fundare și intabulari. —80.
- Slavici I., Din bătrâni, narațiune istorică. 2.50.
- Novele alese de Bret-Harte, Zola, Daudet, Coppée, Gogol, Banville, Maupassant și Maizerog. Trad. de Marian. 1.—.
- Barcian C. P., Îngrijirea plantelor în cursul vegetației. Recolta cerealelor. —30.
- Economia vitelor sau Zootehnia generală. —30.
- Agrolgia sau cunoașterea pământurilor și mijloacele de a le îmbunătăți. —30.
- Agriculturn generală. Lucrarea pământului. Plușul, grapa etc. —30.
- Nutrețurile ierboase, prepararea fânului. —30.
- Economia porcilor, oilor, caprelor. —30.
- Sămënța și sămënatul. —30.
- Popovici A. C., Vorbe înțelepte, maxime și reflecțiuni culese din literatura universală. 1.50.
- Magdu Dr., Originea cuvântului valah. —50.
- Frumosul, studiu psihologic. 1.—.
- Dr. Mihályi, Diplome maramureșene din secolul 14—15 leg. 12.—, broș. 10.—.
- Moga V. S., Alcătura unei gospodării rurale. (Construcțiunile rurale, Creșterea animalelor domestice, Cultura albinelor și gândacilor de mătăsă, Cultura vieii și vinului. 3.—.
- Alexandri V., Poesii: Doine, Lăcrimioare, Suvenire, Mărgăritărele, Pasteluri, Legende, Ostașii noștri, Alte. 1.50.
- Borgovanu V. Gr., Ionel, educațiunea unui bun copil. Carte pentru părinți și alți educători. 2.—.
- Büchner Dr., Cartea despre viața lungă. Învățătura despre durata și conservarea vieții. 5.—.
- Bunea Dr. A., Vechile episcopii române a Vadului, Geocagiului, Silvașului și Belgrădului. 2.50.
- Pop-Reteganu, Novele și schițe. 1.—.
- Rațiu I., Viața și Operele lui Andreiu Mureșan, studiu ist.-literar. 2.—.
- Vranceanu Dr., Spre ruină. Carte contra beției, premiată de minist. cultelor în București. 1.—.
- Băilă, Pe sub arini, poesii. 1.—.
- Conda, Drepturile și datorințele învățătorilor. 8.50.
- Legea comunală (22. din 1886) cu explicațiuni. —80.
- Ordonanțe ministeriale pentru introducerea legii com. —10.
- Înimioară, adevărat floarea poeziei naționale. —60.
- Ardeleanul glumeț sau 101 de anecdote populare. —60.
- Barcian Dr. D. P., Dicționar român-german leg. 7.60. broș. 6.—.
- Dicționar german-român, leg. 9.40. broș. 7.60.
- Șulțiu St., Din Memorii lui P. VI. 2.40.
- Iosif, Patriarhale, Poesii. 2.—.
- Romane și cântece. Trad. după Heine. 2.—.

Toate cărțile fie ele anunțate ori unde se pot procura prin

Librăria W. Krafft.

824 2-5

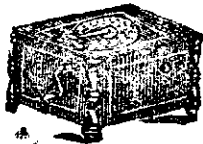
HARMONICI și ARISTOANE

din cele mai renumite fabrice.

Vânzarea în detalii cu prețurile fabricii.

Harmonică Nr. 1 calitate superioară cu 3 burdufuri, 10 clape, claviatură deschisă, folie legate de jur împrejur cu nickel, 2 registre și 2 basuri. Prețul 10 cor. 75 filer. — Aceeași harmonică însă cu 2 registre și 1 tremolo 12 cor. 75 filer.

Harmonică Nr. 2 calitate extrafină, lemn de mahagoni, tonuri de oțel, 10 clape, claviatură deschisă, clape aurite, 2 burdufuri, folie legate la colțuri cu nickel, 2 registre, 1 tremolo și 2 basuri. Prețul 14 cor. 75 filer. — Aceeași harmonică însă cu 3 registre 17 cor. 75 filer.

Harmonică Nr. 3 cu 19 clape în două rânduri, 3 burdufuri, 4 registre, 4 basuri, tonuri de oțel. Prețul 19 cor. 75 filer. — Metodă practică cu ajutorul căreia poate învăța ori-cine să cânte imediat cu harmonică. Prețul —75 filer. Această metodă conține 28 cântece, din care sunt 6 românești. NB. Transportul costă la ori-care harmonică —85 filer.

Ariston perfecționat cu note de metal. Mărimea Nr. 1: lungimea 26 cmtr., înălțimea 19 cmtr. costă împreună cu 6 note 28 cor. 75 filer. — Mărimea Nr. 2: lungimea 37 cmtr., înălțimea 35 cmtr., înălțimea 17 cmtr., împreună cu 6 note 35 coroane. — Adaus pentru porto 1 cor. 25 filer.

Instrumente musicale

cu cari ori-cine,

== chiar și copii începând de 5—6 ani, ==

poate cânta imediat

cele mai frumoase cântece, fără a avea cea mai mică idee de note sau musică. — Nr. 1 Piston 3.— cor. — Nr. 2 Clarinetă 2.75 cor., adaus pentru porto 58 filer, cu câte 38 cântece, din care 12 sunt românești. La nemulțumire se înapoiază imediat banii. — Se expediază cu ramburs sau contra-mandat postal trimis înainte.

Nr. 1

Nr. 2

Aparat de ras

cu care

ori-cine se poate rade cu cea mai mare siguranță fără a se tăia.

Acest aparat este cel mai nou, cel mai solid și cel mai practic din câte se află în comerț. — Prețul aparatului împreună cu curea de ascuțit și toate accesoriile necesare este cor. 8.75. Porto costă 85 filer.

== Mașină de tuns ==

ultimul model, sistem francez, cu care ori-cine poate tunde fără nici o practică. — Prețul mașinei complete este cor. 10.— Porto costă 85 filer.

La nemulțumire se înapoiază imediat banii. — Se expediază cu ramburs sau contra-mandat postal trimis înainte.

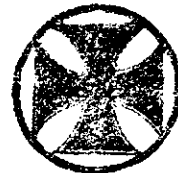
Singurul depozitar pentru Austro-Ungaria și străinătate: 788 13—50

SAMU LINDENBERG, Budapesta, Hermina-utca nr. 21/D.

Cruce dublă electro-magnetică

vindecă și inviorază sub garanție.

Aparatul acesta, vindecă și folosește contra durerilor de cap, urechi și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulației sângelui, anemie, amețeli și tinituri de ureche, bătăie de inimă, sgârșiri de inimă, asma, auzul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mână și picioare, reuma podagră ischias, udului în pat, influența, în somnia epilepsia circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. Insușirea acestui aparat este că vindecă nu numai din timp în timp ci introduce constant în corpul omenesc binefacătorul curent, când pe deoparte vindecă cu succes boalele aflițoare, eară pe de alta parte e cel mai bun scut contra îmbolnăvirilor.

Deosebită atențiune e a se da împrejurării că acest aparat vindecă boale vechi de 15 ani.

În cancelaria mea se află atestate incurse în toate părțile lumii cari prețuesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii.

Unde ori-ce încercare s'a constatat zădărnica, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“ deoarece „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut apreciat și cercetat.

Deja ieftinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi.

624 —99

Prețul aparatului mare e fl. 3, sau Cor. 6. — folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e fl. 2, sau Cor. 4. — folosibil la copil și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și străinătate e:

Albert Müller, Budapesta, V., str. Vadász 42. K
colțul str. Kálmán.